

**Примітки до фінансової звітності КП «Київпастранс» за 9 місяців
2022 року**

1. Сфера діяльності Компанії та її діяльність

Комунальне підприємство «Київпастранс» (далі - Підприємство) було створене в 2001 році в результаті злиття комунального підприємства «Київелектротранс» та Київського міського територіально - виробничого об'єднання автомобільного транспорту згідно з рішенням Київської міської ради № 101/1078 від 30 листопада 2000 та № 61/1495 від 2 жовтня 2001 року.

Підприємство є природною монополією, що займається наданням послуг наземного громадського Транспорту у Києві та Київській області. Вона контролюється державою через Київську міську державну адміністрацію.

Підприємство здійснює свою діяльність на підставі редакції Статуту, затвердженої розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 05.06.2014 року № 733.

Підприємство зареєстровано за адресою: 04070, Україна, місто Київ, Набережне шосе, будинок 2.

24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала загарбницьку війну проти. Це призвело до змін у роботі кожного підприємства України.

Під час воєнних дій в Україні життя в містах ускладнилося. У населених пунктах, де є небезпека, закрилися деякі заклади, деякі працюють в особливих умовах. Ускладнення стосуються передусім транспорту.

Рухомий склад міського транспорту задіяний у виконанні завдань Київського центрального штабу. Комунальні перевізники міста забезпечували транспортом захисників.

Оплата за проїзд в цей час не здійснювалась.

Комунальний транспорт не здійснював перевезення населення поки діє комендантська година. Графіки руху постійно змінювались та коригувались, виходячи із ситуації в місті.

До початку військової агресії (січень - лютий 2022р.) на лінію випускається (в робочі дні): 500 автобусів (із них 2 приміського маршруту), 40 маршрутних таксі, 325 тролейбусів, 255 трамваїв, 5 поїздів міської електрички, фунікулер.

Під час військової агресії з початку березня 2022р. значна кількість маршрутів громадського транспорту не працювала. З початку квітня 2022р. робота поступово відновлюється, відкриваються маршрути та збільшується випуск. Середньодобовий випуск за 9 міс. 2022р. склав: у робочий день – 208 автобусів, 100 трамваїв та 144 тролейбуси.

За 2022 рік було перевезено 36,1 млн. платних пасажирів (у 2021 – 63,6 млн. пасажирів) та 67,0 млн. безоплатних (у 2021 році: 114,1 млн. пасажирів).

До складу Компанії входять філії та відокремлені підрозділи : 6 автопарків, 3 трамвайних та 4 тролейбусних депо, фунікулер, навчально-курсний комбінат та 11 відокремлених підрозділів.

Середня облікова чисельність працівників за 2022 рік складає 4 465 чоловік, у 2021 році – 7 219 чоловік.

Наприкінці 2018-2019 року була впроваджена дослідна експлуатація Автоматизованої системи оплати проїзду (електронного квитка), що надала наступні переваги: оцінити реальний оборот коштів, коректно врахувати кількість пільговиків і фактичну завантаженість маршрутів. Е-квиток діє на всі види громадського транспорту на основі безконтактної електронної пластикової картки (транспортної картки) або надрукованого на папері QR-коду (для одноразової оплати проїзду).

Фактори, що впливають на фінансовий стан Підприємства

Операційне середовище

У відповідь на військове вторгнення російських окупантів Національний банк України швидко зафіксував обмінний курс та запровадив контроль за рухом капіталу.

Ці рішення допомогли пом'якшити перший удар та запобігти паніці на фінансовому ринку. Щоб посилити захист фінансового сектору та економіки, надалі НБУ посилював обмеження..

Коливання валютних курсів в Україні має суттєвий вплив на фінансові результати Підприємства, оскільки Підприємство має зобов'язання за кредитами в євро.

Керівництво Підприємства вважає, що вживає належні заходи для підтримки стабільної діяльності підприємства, необхідні за існуючих обставин, хоча подальша нестабільність ситуації у діловому середовищі може спричинити негативний вплив на результати діяльності та фінансовий стан Підприємства, характер та наслідки якого на поточний момент визначити неможливо. Майбутня стабільність економіки в значній мірі залежить від успішності реформ та ефективності економічних, фінансових та монетарних заходів, що будуть здійснюватися урядом країни. Підприємство постійно стежить за поточним станом подій, зміною законодавства і вживає всіх необхідних заходів з метою підтримання сталої діяльності Підприємства. Підприємство постійно оцінює свої зобов'язання, які стосуються змін та оновлення законодавства. Продовження і подальше погіршення ситуації може негативно вплинути на результати діяльності Підприємства та його фінансове становище у тій мірі, що не можливо визначити в даний час.

Цінова політика

Весь наземний громадський транспорт в Києві в значній мірі субсидіюється за рахунок бюджету міста, оскільки соціально незахищеним групам пасажирів (пенсіонерам, дітям, інвалідам тощо) надається безкоштовний проїзд. У системі громадського транспорту міста Києва використовується проста система тарифів незалежно від відстані поїздки: квиток на наземний вид транспорту повинен бути придбаний кожен раз, коли пасажир користується транспортним засобом. Пенсіонери, діти та ветерани користуються громадським транспортом безкоштовно.

У 2022 році змін в тарифікації перевезення пасажирів не відбувалось, однак відбувалось зміна нормативно-правових актів, що закріплювали тарифи на послуги з перевезення пасажирів і вартості проїзних квитків у міському пасажирському транспорті. До 01.04.2020 року тариф визначався на підставі розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 05.07.2018 року №1147 «Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів і вартості проїзних квитків у міському пасажирському транспорті, який працює у звичайному режимі руху» зареєстрованого в Головному територіальному управлінні юстиції у м. Києві 06.07.2018 року №160/2008 та розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 29.10.2018 №1936 «Про внесення змін до розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 05.07.2018 року №1147 «Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів і вартості проїзних квитків у міському пасажирському транспорті, який працює у звичайному режимі руху» зареєстрованого в Головному територіальному управлінні юстиції у м. Києві 30.10.2018 року №233/2081, якими передбачено встановлення тарифу на перевезення пасажирів у міському пасажирському транспорті, який працює у звичайному режимі руху:

- автобусі, трамваї, тролейбусі, фунікулері – **8,00** грн. на одну поїздку;
- міській електричці - **8,00** грн. на одну поїздку.

Однак, через воєнний стан на всій території України проїзд у громадському комунальному транспорті з 24 лютого 2022 року по 16 травня 2022р. в Києві був безкоштовний

Цільове фінансування

В 2022 році Підприємство продовжує отримувати субсидії з бюджету м. Києва для компенсації наслідків регулювання тарифів на пасажирські перевезення та компенсацію за перевезення пасажирів пільгових категорій. Ці субсидії показані в якості окремої статті в звіті про сукупний дохід (Примітка 18 «Державні гранти»).

Принцип безперервності діяльності

Підприємство інвестує в розширення, модернізацію і технічне обслуговування основних засобів. Підприємство фінансує інвестиційну діяльність за рахунок грошових коштів від операційної діяльності, державних субсидій, поточних і довгострокових позик.

Керівництво Підприємства забезпечує ліквідність, шляхом реалізації наступних заходів:

- Підприємство продовжує переговори з існуючими та потенційними кредиторами з метою зміни істотних умов кредитних зобов'язань, у тому числі продовження терміну платежу і залучення додаткових фінансів;
- Підприємство продовжує дотримуватися заходів зниження витрат;
- Підтримка диверсифікованих джерел зовнішніх запозичень, у тому числі місцевих і міжнародних комерційних банків.

Здатність Підприємства продовжувати свою діяльність на основі принципу безперервності діяльності залежить від (а), її здатності переглянути умови зобов'язань по кредиту з існуючими кредиторами, та (б) здатності Підприємства залучати додаткові позики або капітал, у разі необхідності, з різних джерел, включаючи Уряд України.

Керівництвом Підприємства були укладені усні домовленості, що кредитори не будуть вимагати прискореного погашення боргу. Керівництво також вважає, що місцева влада та Уряд України буде надавати додаткову підтримку Підприємству, якщо це необхідно. Тим не менш, на дату затвердження цієї фінансової звітності до випуску, ці обставини, хоч і були врегульовані, але в майбутньому можуть бути змінені.

2. Основа підготовки фінансової звітності

Заява про відповідність

Фінансова звітність Підприємства складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») у редакції, затвердженій Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («РМСБО»).

Принципи обліку

Підприємство веде бухгалтерський облік в національній валюті - гривня.

До 31.12.2018 року Підприємство вело бухгалтерський облік та готувало свою фінансову звітність відповідно до Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку України (далі — «П(С)БО»). При цьому, з 2011 року на вимогу Європейського банку реконструкції та розвитку паралельно готувало фінансову звітність відповідно до вимог Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (далі – МСБО).

Починаючи з 01.01.2019 року на вимогу Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Підприємство внаслідок набуття статусу великого підприємства веде бухгалтерський облік та складає фінансову звітність відповідно до вимог МСФЗ та звітує за формами, встановленими Наказом Мінфіну №73 від 07.02.2013 року «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (далі – Н(С)БО 1).

Фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості, за винятком даних щодо основних засобів за групами «Будівлі та споруди» та «Транспортні засоби», для яких обрана модель оцінки за справедливою вартістю (примітка 9).

Функціональна валюта та валюта подання

Функціональною валютою Підприємства є українська гривня (далі - «ГРН»). Фінансова звітність представлена в українських гривнях, а всі суми округлені до цілих тисяч («тис. грн.»), якщо не зазначено інше.

3. Основні оцінки і допущення

Основні припущення стосовно майбутніх та інших ключових джерел невизначеності оцінок на кінець звітної періоду, які мають істотний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, розглядаються нижче:

Збиток від зменшення корисності основних засобів

В кінці кожного звітної періоду Підприємство оцінює, чи є ознаки того, що актив може бути знецінений. Ця оцінка передбачає значні управлінські судження. Керівництво усвідомлює, що дооцінка була проведена станом на 01 січня 2018 року. Але значна невизначеність відносно фінансових і політичних змін може вилити на відшкодовану суму таких необоротних активів Підприємства, що наявні у Підприємства, та на здатність інвестувати в майбутньому у основні засоби.

Сума збитку від знецінення корисності основних засобів може бути переглянута. Ці оцінки, включаючи використану методологію, можуть мати істотний вплив на вартість об'єктів основних засобів та знецінення інших нефінансових активів.

Основні засоби

Керівництво використовує необхідні судження для визначення строків корисного використання об'єктів основних засобів. Фактичний строк корисного використання може відрізнитися від оцінки Керівництва.

Резерв сумнівних боргів оцінюється Керівництвом з використанням всієї наявної інформації щодо кредитоспроможності клієнтів станом на звітну дату. Однак, фактичне відшкодування дебіторської заборгованості може відрізнитися від оцінки, зробленої Керівництвом.

Судові процеси

Підприємство застосовує істотні судження при оцінці та відображенні в обліку забезпечень і ризиків виникнення умовних зобов'язань, пов'язаних із судовими справами та іншими претензіями, що врегульовані шляхом переговорів, посередництва, арбітражу або державного регулювання, а також інших умовних зобов'язань. Судження необхідне при оцінці ймовірності задоволення позову проти Підприємства або виникнення зобов'язання, а також при визначенні можливої суми остаточного врегулювання. Через невизначеність, властиву процесу оцінки, фактичні витрати можуть відрізнитися від первісної оцінки резерву. Ці оцінки можуть змінюватися по мірі надходження нової інформації, головним чином за підтримки внутрішніх спеціалістів. Перегляд таких оцінок може істотно вплинути на майбутні результати операційної діяльності.

Оподаткування

Українське податкове законодавство допускає різні тлумачення та схильність до частих змін. Крім того, інтерпретація податкового законодавства податковими органами стосовно операцій і діяльності Підприємства може не співпадати з думкою Керівництва. Як наслідок, податкові органи можуть пред'явити претензії по операціях і Підприємства можуть бути нараховані додаткові податки, пені та штрафи, які можуть бути значними. Періоди залишаються відкритими для перевірки податковими органами щодо податкових зобов'язань протягом трьох календарних років, що передують року перевірки. За певних обставин перевірки можуть охоплювати більш тривалі періоди. Станом на 30 вересня 2021 року Керівництво вважає, що інтерпретація відповідного законодавства є правильною і, цілком ймовірно, що податкова позиція Підприємства буде стабільною.

Операції з пов'язаними сторонами

У ході своєї звичайної діяльності Підприємство укладає угоди з пов'язаними сторонами.

Рішення застосовуються при визначенні того, відбуваються операції за ринковими або неринковими ставками, де немає активного ринку для таких операцій. Фінансові інструменти відображаються на момент отримання за справедливою вартістю з використанням методу ефективною процентної ставки. Облікова політика Підприємства полягає в обліку прибутків і збитків за операціями з пов'язаними сторонами, крім об'єднання бізнесу або інвестиції в акціонерний капітал, в звіті про сукупний дохід. Підставою для судження є ціноутворення на аналогічні види операцій Керівництва з непов'язаними сторонами та аналіз ефективною процентної ставки.

Визнання доходу

Підприємство повинно визнавати дохід тільки тоді, коли сума доходу може бути достовірно оцінена, і цілком ймовірно, що майбутні економічні вигоди будуть отримані, та всі передбачені критерії виконані. Витрати Підприємства не пов'язані з сумою доходу, оскільки послуги перевезень є маршрутними і регулярними. Таким чином, Керівництво має достатні гарантії того, що метод визнання доходів відповідає вимогам Міжнародному стандарту фінансової звітності (далі –МСФЗ) (IFRS) 15 «Виручка за договорами з покупцями»

5. Операції в іноземній валюті

Операції в іноземних валютах перераховуються у відповідну функціональну валюту за обмінним курсом, що встановлюється на дату операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що встановлюється на таку дату.

Немонетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, які оцінюються за справедливою вартістю, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що встановлений на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті в іноземних валютах, які оцінюються за історичною вартістю, перераховуються з використанням обмінного курсу на дату операції.

Курсові різниці, що виникають в результаті перерахунку, визнаються в прибутках чи збитках, за виключенням різниць, що виникають при перерахунку фінансових інструментів, наявних для продажу, які визнаються в іншому сукупному доході.

Протягом 2022 та 2021 року мали місце наступні курси Євро по відношенню до гривні, що встановлені Національним Банком України:

	<u>30 вересня</u> <u>2022 р., грн.</u>	<u>30 вересня</u> <u>2021 р., грн.</u>
1 долар США	36, 5686	26,576
1 євро	35, 5611	30,981

6. Основні принципи облікової політики

Основні засоби

Відповідно до положень МСБО 16 «Основні засоби», основні засоби, окрім груп «Будівлі, споруди» та «Транспорт» відображаються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від знецінення. Така вартість включає вартість заміни частин машин і устаткування при таких витратах, якщо вони відповідають критеріям визнання.

Основні засоби груп «Будівлі, споруди» та «Транспортні засоби» відображаються за справедливою вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та подальших накопичених збитків від знецінення. При проведенні переоцінки накопичену амортизацію перераховують пропорційно до зміни валової балансової вартості активу, так що балансова

вартість активу після переоцінки дорівнює переоціненій сумі. Проте для деяких окремих об'єктів основних засобів груп «Будівлі та споруди» та «Транспорт» було використано метод «списання зносу», оскільки застосування методу пропорційного перерахунку привело б до визнання неадекватних показників первісної вартості та суми зносу. Керівництво оцінює, що використання обох методів для різних об'єктів одних і тих же груп основних засобів є відступленням від вимог МСБО, проте вважає що таке відступлення підвищує корисність та достовірність фінансової звітності, оскільки в разі застосування методу пропорційної переоцінки ступінь зношеності основних засобів складала б практично 100% вартості обох груп, що не відповідає дійсності. Метод відображення переоцінки шляхом «списання зносу» не впливає на показники балансової вартості та витрат на амортизацію, які були б, якщо б був застосований метод пропорційного перерахунку.

Амортизація розраховується прямолінійним методом. Середні періоди амортизації, які представляють приблизно строк корисного використання відповідних активів, є наступними:

Строк корисного використання, роки

Будівлі та споруди	20-50
Обладнання	15-35
Транспортні засоби	8-15
Меблі та приладдя	1-10

Витрати на ремонт і технічне обслуговування обліковуються у витратах періоду по мірі їх виникнення. Витрати на реконструкцію і модернізацію капіталізуються, а замінені об'єкти списуються. Прибутки та збитки від вибуття основних засобів включаються до звіту про сукупний дохід по мірі виникнення.

Коли виконуються суттєві ремонти, Підприємство визнає вартість ремонту в якості окремого компонента в рамках відповідної статті основних засобів, якщо вони відповідають критеріям визнання.

Знецінення нефінансових активів

Оцінка проводиться на кожну звітну дату, щоб визначити, чи існують об'єктивні докази того, що активи або групи активів можуть бути знецінені. Коли є ознаки того, що актив може бути знецінений, оцінюється вартість відшкодування, і при знеціненні актив негайно списується до суми його очікуваного відшкодування, яка визначається як найбільша з двох: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж або вартості використання.

Справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж є сумою, що отримується від продажу у при здійсненні угоди між: добре обізнаними, зацікавленими сторонами, за вирахуванням будь-яких прямих додаткових витрат. Вартість використання являє собою поточну вартість очікуваних майбутніх грошових потоків, які, як очікується, будуть отримані від продовження використання як активу та його вибуття в кінці строку його корисного використання.

Збиток від знецінення визнається як різниця між оціночною вартістю очікуваного відшкодування та балансовою вартістю. Балансова вартість активу зменшується до його оціночної вартості очікуваного відшкодування безпосередньо або з використанням рахунку резерву, і відображається в звіті про сукупний дохід за період.

Збиток від знецінення відновлюється, якщо наступне збільшення суми очікуваного відшкодування може бути об'єктивно пов'язане з подією, що відбулася після визнання збитків від знецінення. Збиток від знецінення підлягає відновленню в тому розмірі, в якому балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена за вирахуванням зносу або амортизації, якби збиток від знецінення не був визнаний.

Оренда

Визначення того чи існує угода, та чи містить вона оренду, засноване на сутності угоди на дату початку строку, чи залежить виконання договору від використання конкретного активу або активів, або договір надає право на використання активів.

Оренда активу з права використання капіталізується на початку терміну оренди за

поточною вартістю орендних платежів, якщо орендна плата є фіксованою або змінною, яка заснована на індексі або ставці. Орендні платежі розподіляються між фінансовими витратами та зменшенням зобов'язання з оренди таким чином, щоб отримати постійну ставку відсотка на залишок зобов'язань. Фінансові витрати відображаються у звіті про сукупний дохід.

Амортизаційна політика для орендованих активів, що амортизуються, відповідає політиці амортизації активів, що перебувають у власності. Якщо немає обґрунтованої впевненості в тому, що Підприємство отримає право власності наприкінці строку оренди, актив повністю амортизується протягом коротшого зі строків: строку оренди або строку його корисного використання.

Оренда, платежі за якою носять змінний характер, який не залежить від індексу або ставки не капіталізується. Платежі з такої оренди визнаються як витрати у звіті про сукупний дохід на рівномірній основі протягом строку оренди. Для Підприємства такими витратами є витрати на оренду землі державної та комунальної власності, оскільки такі платежі залежать від нормативної грошової оцінки землі та переглядаються органами влади на періодичній основі.

Запаси

Запаси складаються в основному з запасних частин, сировини та витратних матеріалів, будівельних матеріалів і палива. Запаси обліковуються по найменшій з двох вартостей: собівартості або чистої вартості реалізації. Вартість вибуття запасів обліковується за методом FIFO. Чиста вартість реалізації представляє собою розрахункову ціну продажу в ході звичайної діяльності за вирахуванням очікуваних витрат на завершення виробництва і витрат на збут.

Торговельна та інша дебіторська заборгованість

Торговельна та інша дебіторська заборгованість, яка зазвичай носить короткостроковий характер, відображається у фінансовій звітності за сумою виставленого рахунку за вирахуванням резерву сумнівних боргів. Резерв сумнівних боргів нараховується в разі об'єктивних доказів того, що Підприємство не буде в змозі отримати належні суми відповідно до первісних умов договору. Підприємство періодично аналізує періоди виникнення дебіторської заборгованості і вносить зміни в розмір резерву. Сума резерву являє собою різницю між балансовою вартістю та сумою очікуваного відшкодування. Сума витрат сумнівних боргів визнається у звіті про сукупний дохід.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти складаються з грошових коштів в касі і на банківських рахунках. Грошові еквіваленти складаються з короткострокових ліквідних інвестицій (з початковим строком погашення менше 90 днів), що легко конвертуються в певну суму грошових коштів і які схильні до незначного ризику змін вартості.

Позики

Кредити і позики спочатку визнаються за справедливою вартістю з врахуванням витрат, які безпосередньо стосуються даних операцій. У подальших періодах позики відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Будь-яка різниця між первісною вартістю та справедливою вартістю за вирахуванням операційних витрат і сумою до погашення відображаються у складі процентних витрат протягом терміну запозичення.

Фінансові витрати по кредитах, включаючи витрати на отримання кредиту, розглядаються як прибутки і збитки, нараховані протягом терміну боргу, використовуючи метод ефективної процентної ставки.

Витрати щодо позики, які безпосередньо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активу, який обов'язково погребує суттєвого періоду часу, щоб підготуватися до використання за призначенням або продажу, капіталізуються як частина вартості відповідних активів. Усі інші витрати за позиками відносяться на витрати в періоді їх виникнення. Витрати на позики складаються з процентних та інших витрат, понесених Підприємством в зв'язку з отриманням позикових коштів.

Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість визнається та оцінюється за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, безпосередньо пов'язаних з транзакціями. Згодом інструменти з фіксованим строком погашення, відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Амортизована вартість розраховується з урахуванням будь-яких операційних витрат і дисконту або премії при погашенні. Фінансові зобов'язання, які не мають фіксованого терміну погашення, згодом обліковуються за справедливою вартістю.

Забезпечення

Забезпечення визнаються, якщо Підприємство має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання (або на основі правових норм або умовних) в результаті минулих подій, та існує ймовірність того, що знадобиться відтік ресурсів, які втілюють економічні вигоди, для погашення зобов'язання, і може бути зроблена достовірна оцінка цього зобов'язання. Якщо вплив вартості грошей істотний, забезпечення дисконтуються за поточною ставкою до оподаткування, яка відображає, коли це можливо, ризики, притаманні даним зобов'язанням. Якщо застосовується дисконтування, то збільшення резерву з часом визнається як витрати періоду.

Умовні зобов'язання та активи

Умовні зобов'язання не відображаються у фінансовій звітності. Вони розкриваються у примітках до фінансової звітності, якщо ймовірність відтоку ресурсів, які втілюють економічні вигоди, є малоїмовірною.

Умовні активи не відображаються у фінансовій звітності, але підлягають розкриттю у випадках, коли отримання економічної вигоди є ймовірним.

Виплати працівникам

Підприємство робить певний внесок в український державний пенсійний фонд у відповідних встановлених ставках, діючих протягом року, на основі загальних виплат працівникам. Такі витрати визнаються в тому періоді, коли нараховується відповідна заробітна плата.

Крім того, Підприємство має юридичне зобов'язання компенсувати Пенсійному фонду України додаткові пенсії, що виплачуються окремим категоріям нинішніх і колишніх співробітників Підприємства. Ці зобов'язання, що в даний час фінансуються, в основному аналогічні тим, що зазвичай існують при незабезпечених плавах зі встановленими виплатами. Витрати, пов'язані з цим планом нараховуються з використанням методу прогнозованої умовної одиниці по відношенню до тих співробітників, які мають право на такі виплати.

Цільове фінансування (державні гранти)

Цільове фінансування, пов'язане з активами, включаючи немонетарні субсидії за справедливою вартістю, відображаються у звіті про фінансовий стан шляхом визначення державної субсидії як відстроченого доходу.

У випадку, якщо Підприємство отримує грошові субсидії, враховується чиста номінальна сума активу та субсидії. Якщо кредити або аналогічна допомога надається Урядом або установами, з процентною ставкою нижчою від поточної діючої ринкової ставки, ефект від цього розглядається як додаткова субсидія Уряду.

Грошові потоки від державних субсидій для компенсацій регулювання тарифів та пільгового проїзду пасажирських перевезень, включені до операційної діяльності.

Податки на прибуток

Податок на прибуток відображається у фінансовій звітності відповідно до законодавства, що вступило в дію на кінець звітного періоду. Витрати з податку включають поточний та відстрочені податки і визнаються у звіті про сукупний дохід або безпосередньо у капіталі, в залежності від того чи відноситься він до операцій, що відображені у тому ж або іншому періоді, у іншому сукупному доході або безпосередньо у капіталі.

Поточний податок - сума податків на прибуток, що підлягають сплаті (відшкодуванню) щодо оподаткованого прибутку (податкового збитку) за період. Оподатковуваний прибуток

або збитки визнаються на оціночних показниках, якщо фінансова звітність затверджується до подачі відповідних податкових декларацій. Податки, крім податку на прибуток, відображаються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується з використанням балансового методу для податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до звільнення при первісному визнанні, відстрочені, податки: не відображаються у відношенні тимчасових різниць при початковому визнанні активу або зобов'язання за угодою, крім об'єднання підприємств, якщо такі операції при первісному визнанні не впливають ні на бухгалтерський, ні на оподаткований прибуток. Відкладені суми податку оцінюються за ставками оподаткування, що діють або вступили в силу на кінець звітного періоду, які будуть застосовуватися у період, коли тимчасові різниці або податкові збитки будуть реалізовані. Відстрочені податкові активи щодо тимчасових різниць і податкових збитків відображаються у тій мірі, в якій існує ймовірність, що у майбутньому існуватиме оподатковуваний прибуток.

Визнання доходів

Дохід включає справедливу вартість отриманої оплати, або оплати, що підлягає отриманню з продажу послуг від звичайної діяльності Підприємства. Виручка відображається за вирахуванням податку на додану вартість (далі - «ПДВ») і знижок. Звільняються від ПДВ постачання послуг з перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом, тарифи на які регулюються в установленому законом порядку.

Реалізація інших послуг визнається у звітному періоді, коли ці послуги були надані, з визначенням стадії завершення конкретної операції, що оцінюється на підставі фактично наданої послуги у вигляді частки від загальної послуги, що надається.

7. Коригування помилок та інші зміни в капіталі

Станом на 30.09.2022 року відображено коригування збитків минулих періодів в результаті відображення в бухгалтерському обліку доходів та витрат минулих періодів.

8. Операції з пов'язаними сторонами

Сторони зазвичай вважаються пов'язаними, якщо сторони перебувають під спільним контролем, або, якщо одна сторона має можливість контролювати іншу, або може мати значний вплив або спільний контроль над іншою стороною при прийнятті фінансових та операційних рішень. При розгляді кожної можливої пов'язаної сторони, особлива увага приділяється змісту відносин, а не лише їх юридичній формі.

На звітну дату Підприємство визнає пов'язаними сторонами керівництво, представника власника- Київську міську державну адміністрацію, а також підприємства під спільним контролем представника власника - Київської міської державної адміністрації.

Операції з представником власника – Київською міською адміністрацією (Департаментом транспортної інфраструктури та Департаментом соціальної політики) включають операції по наданню грантів та субсидій, що розкрито в примітці 18 «Державні гранти».

Інші права та обов'язки, стосовно пов'язаних сторін були такими:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Київська міська державна адміністрація		
Отримані гарантії	468 592,1	275 368,5
Разом	468 592,1	275 368,5

Отримані гарантії, були надані Київською міською державною адміністрацією по запозиченням від Європейського Інвестиційного Банку (далі - «ЄІБ»).

Терміни та умови операцій з пов'язаними сторонами

Угоди продажу та купівлі з пов'язаними сторонами проводяться на основі цін, що в цілому аналогічні тим, що діють для інших не пов'язаних клієнтів та постачальників. Залишки на кінець року є незабезпеченими, безпроцентними, розрахунки відбуваються у грошовій формі.

9. Необоротні активи

В звітному періоді Підприємство виступало як орендар та мало зобов'язання з орендних платежів за угодами про операційну оренду землі від місцевих органів влади. Надання в оренду майна територіальної громади міста Києва здійснюється відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна», а також згідно рішення Київської міської ради від 21.04.2015 № 415/1280 «Про затвердження Положення про оренду майна територіальної громади міста Києва».

Підприємство орендує землі різного призначення, а саме для будівництва та обслуговування будівель торгівлі, для будівництва торгового центру з подальшими експлуатацією та обслуговуванням, для розширення повороту з облаштуванням додаткових місць для паркування автотранспорту з подальшим його експлуатацією та обслуговуванням тощо. Строк оренди – від 5 до 49 років.

Показник рядку 260 «Разом» графі 3 «Залишок на початок звітного періоду, первісна вартість» Інформації про наявність і рух основних засобів відрізняється від показника графі 3 «На початок звітного періоду» рядку 1011 «Первісна вартість основних засобів» Балансу (Звіт про фінансовий стан) на вартість незавершеного будівництва в сумі 1 217 303 тис. грн.

Показник рядку 260 «Разом» графі 14 «Залишок на кінець звітного періоду, первісна вартість» Інформації про наявність і рух основних засобів відрізняється від показника графі 4 «На кінець звітного періоду» рядку 1011 «Первісна вартість основних засобів» Балансу (Звіт про фінансовий стан) на вартість незавершеного будівництва в сумі 1 199 824 тис. грн.

Показник рядку 260 «Разом» графі 10 «Нараховано амортизації (зносу) за звітний період» Інформації про наявність і рух основних засобів відрізняється від показника рядку 2515 «Амортизація за звітний період» форми 2 Звіт про фінансові результати на суму нарахованого зносу за звітний період по нематеріальним активам у сумі 3 011 тис. грн. Виключення розбіжностей можливе у разі надання квартального звіту про рух нематеріальних активів.

У графах 12 та 13 «Інформації про наявність і рух основних засобів» «Інші зміни» відображено збільшення вартості основних засобів на вартість їх модернізації, реконструкції, дообладнання.

Вартість повністю амортизованих основних засобів, що залишаються у використанні на 30 вересня 2022 року складає 82 759 ГРН'000.

Первісна вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності (приватизовані кімнати в гуртожитках) -31 843 ГРН'000.

10. Запаси

Запаси мають наступні складові:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Будівельні матеріали	93 303	31 628
Запасні частини, сировина і матеріали	148 930	143 696
Паливо	32 024	16 894
Інші запаси	16 740	17 469
Разом запаси	290 997	209 687

Керівництво оцінює необхідність уцінки запасів до чистої вартості реалізації, беручи до уваги терміни придбання запасів і ознаки економічного, технічного і фізичного їх старіння. За звітний період не потребував визнання резерв збитків від застарілих та неліквідних запасів, якість яких погіршилась внаслідок зміни технологічного процесу будівництва або за рахунок того, що ці запаси не будуть використовуватись Компанією в операційній діяльності.

11. Торговельна та інша дебіторська заборгованість

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Фінансові активи		
Торговельна дебіторська заборгованість	133 024	24 465
Нефінансові активи		
Довгострокова дебіторська заборгованість	145 754	168 931
Дебіторська заборгованість з бюджетом	179 620	67 365
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	57 408	279 397
Інша дебіторська заборгованість	21 612	17 925
Разом дебіторська заборгованість	537 418	558 083

Дебіторська заборгованість від третіх осіб є безвідсотковою та, як правило, надається строком на 30 днів за умов відстрочення платежу. Для великих клієнтів та пов'язаних сторін Підприємство надає відстрочення платежу до 30-90 днів.

Максимальний розмір кредитного ризику на звітну дату – це балансова вартість дебіторської заборгованості, згаданої вище.

Вся дебіторська заборгованість Компанії обліковується у валюті «ГРН».

12. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти – це готівка в касі підприємства, кошти на банківських рахунках, які характеризуються абсолютною ліквідністю, тобто можуть у будь-який момент бути використані для здійснення розрахунків, або обміняні на законні платіжні засоби.

Грошові кошти та їх еквіваленти були виражені в наступних валютах:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Грошові кошти в банках та в касі, ГРН	95 659	47 765
Разом	95 659	47 765

У Підприємства є в наявності кошти, які недоступні для використання, а саме накладено

арешт на кошти філій/відокремлених підрозділів:

- ПАТ «Альфа банк» - 74,8 тис. грн.;
- АТ «Ощадбанк» - 13,4 тис. грн.;
- ПАТ «Експрес-банк» («Ундустріалбанк») – 1,3 тис. грн.;
- АТ «Укрсиббанк» - 16,9 тис. грн.

13. Власний капітал

Статутний капітал

Підприємство реєструє зміни в статутному капіталі після отримання коштів на його збільшення.

Станом на 30 вересня 2022 та 30 вересня 2021 року статутний капітал склав 1,647,758 ГРН'000. Статутний капітал, зареєстрований в установчих документах складав 1,647,758 ГРН'000.

Інші компоненти додаткового капіталу

У складі інших компонентів додаткового капіталу обліковується сума дооцінки основних засобів.

У рядку 1410 «Додатковий капітал» Балансу відображено суму актуарних збитків, визначених відповідно до розрахунків Актуарія та Міжнародних стандартів фінансової звітності, у розмірі (51 555) ГРН'000.

Розподіл прибутку

За 9 місяців 2022 року Підприємство отримало прибуток у сумі 23 780 тис. ГРН'000.

14. Позики

Процентні кредити та позики представлені наступним чином:

		30 вересня 2022	30 вересня 2021
	Валюта	ГРН'000	ГРН'000
Довгострокові позики:			
ЄБРР, ЄІБ	ЄВРО	13 177	8 888
Разом довгострокові позики		<u>13 177</u>	<u>8 888</u>
Короткострокові позики:			
ЄБРР, ЄІБ	ЄВРО	-	-
Відсотки до сплати	ЄВРО	80	32
Разом короткострокові позики		<u>80</u>	<u>32</u>
Разом позики		<u><u>13 257</u></u>	<u><u>8 920</u></u>

Кредитний договір з ЄІБ передбачає фінансові та нефінансові умови, які накладають обмеження на деякі операції та фінансові показники, у тому числі обмеження суми боргу та ліквідності Підприємства.

По кредиту ЄІБ відсоткова ставка складає 1,023 % за рік.

15. Торговельна та інша кредиторська заборгованість

Торговельна та інша кредиторська заборгованість представлена наступним чином:

		30 вересня 2022	30 вересня 2021
		ГРН'000	ГРН'000
Довгострокові зобов'язання		704 627	663 448
Торговельна кредиторська заборгованість		496 250	356 750

Поточна частина заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями	629 816	377 355
Заборгованість по виплатах до соціальних фондів	9 261	14 717
Заборгованість перед працівниками	34 136	69 954
Кредиторська заборгованість з бюджетом	5 302	38 901
Кредиторська заборгованість за отриманими авансами	857	1 306
Інша кредиторська заборгованість	73 510	36 992

Разом торговельна та інша кредиторська заборгованість

1 953 759   1 559 423

Вся кредиторська заборгованість Компанії обліковується у валюті гривня.

Показник «Доходи майбутніх періодів» включає кошти отримані у звітному році за продаж проїзних документів на майбутні періоди.

16. Дохід

Доходи представлені наступним чином:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Разом дохід	<u>431 637</u>	<u>1 169 412</u>

Операційний дохід Підприємства за звітний і попередній періоди формувався в основному за рахунок діяльності, пов'язаної з перевезенням пасажирів міським пасажирським транспортом. Відшкодування витрат на перевезення пільгових категорій населення здійснюється за рахунок коштів міського бюджету, які відображаються у складі виручки від реалізації товарів, робіт, послуг (дохід).

Тарифи на перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом регулюються (встановлюються) Київською міською державною адміністрацією.

До 01.04.2020 року Розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 05.07.2018 року №1147 «Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів і вартості проїзних квитків у міському пасажирському транспорті, який працює у звичайному режимі руху» зареєстрованого в Головному територіальному управлінні юстиції у м. Києві 06.07.2018 року №161/2009 передбачено встановлення тарифу на перевезення пасажирів у міському пасажирському транспорті, який працює у звичайному режимі руху:

- автобусі, трамваї, тролейбусі, фунікулері – **8,00** грн. на одну поїздку;
- міській електричці - **8,00** грн. на одну поїздку.

З 01.04.2021 року діє розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 05.03.2020 року №399 «Про встановлення тарифів на перевезення пасажирів і вартості проїзних квитків у міському пасажирському транспорті, який працює у звичайному режимі руху» зареєстрованого в Головному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції у м. Києві 17.03.2020 року №60/63.

Протягом 2021- 2022 році зміна тарифів на перевезення пасажирів міським пасажирським транспортом не відбувалась.

Однак, з 24 лютого 2022 року по 16 травня 2022 року перевезення всіх пасажирів відбувалось безкоштовно.

17. Собівартість реалізації

Собівартість реалізації представлена наступним чином:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Заробітна плата та нарахування до соціальних фондів	(634 093)	(1 067 604)
Амортизація	(577 465)	(614 074)
Паливо	(212 954)	(223 853)
Поточний ремонт	(90 182)	(108 302)
Електроенергія	(190 050)	(190 879)
Послуги залізниці	(322)	(24 295)
Інші	(131 885)	(207 814)
Разом собівартість реалізації	(1 836 951)	(2 436 821)

18. Державні гранти

Державні гранти являють собою цільове фінансування з бюджету та були наступними:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Отримані за звітний період:		
Компенсації на регулювання цін на послуги	1 477 522	1 176 986
Компенсації за пільговий проїзд	93 879	712 704
Фінансування на погашення кредиту ЄБРР	-	3 926
Обслуговування лізингу	-	96 581
Фінансування на капітальний ремонт та придбання рухомого складу	-	558 603
Фінансування на реалізацію проекту міська електричка	-	11 333
	1 571 401	2 560 133

Разом за звітний період:

Підприємство отримує фінансування з місцевого бюджету на поточні та капітальні потреби:

- компенсація пільгового проїзду окремих категорій пасажирів,
- компенсація різниці між тарифами, що встановлені міською радою та фактичною собівартістю
- придбання та реконструкцію транспорту та створення транспортної інфраструктури

Цільове фінансування визнається, якщо є обґрунтована впевненість в тому, що ці субсидії будуть отримані.

Сума грошових коштів, наданих з місцевого бюджету як компенсація пільгових тарифів за поточний рік порівняно із ухваленими загальними тарифами, а також як компенсація різниці між встановленими тарифами міською радою та фактичною собівартістю

відображено на основі фактичних даних щодо надходжень за поточний рік. Непокрита різниця не вважається дебіторською заборгованістю на наступний рік, оскільки відсутня достатня впевненість для її визнання активом в аспекті достатності критеріїв виконання.

19. Адміністративні витрати

Адміністративні витрати були наступними:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Заробітна плата та відрахування до соціальних фондів	(59 500)	(87 646)
Витрати на утримання , поточний ремонт основних засобів, інших матеріальних необоротних активів	(15 687)	(6 257)
Амортизація	(20 031)	(20 685)
Інше	(6 443)	(28 133)
Разом адміністративні витрати	(101 661)	(142 721)

20. Витрати на збут

Витрати на збут були наступними:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Заробітна плата та відрахування до соціальних фондів	(32 869)	(53 370)
Квиткова продукція	-	(2 025)
Амортизація	(36 314)	(3 021)
Утримання офісу та інших основних засобів	-	(6 015)
Інше	(7 511)	(16 880)
Разом витрати на збут	(76 694)	(81 311)

21. Інші операційні доходи/(витрати)

Інші операційні доходи/(витрати) за 9 місяців 2022 року були представлені наступним чином:

Інші операційні доходи та інші доходи	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Доходи від оренди приміщення	947	1 342
Зберігання майна	141	219
Доходи від оренди обладнання	88	85
Доходи від реклами	170	309
Відшкодування збитків ДТП	123	282
Фінансування 2610	1 477 523	1 180 523
Фінансування 3210	393	2 899
Техн.забезпечення, рекламних конструкцій,обслуговування опор.банерів	598	809
% банку за зберігання грошових коштів	685	287
Відшкодування комунальних послуг орендарями	1 380	2 087
Компенсація плати за землю	3 582	2 670
Дохід від проживання у кімнатах відпочинку	1 726	2 982

Доходи по гуртож, оздоровч. комплексам, житл. буд, квартплата	5 625	6 657
Доходи від проживання переселенців	448	590
Доходи від навчання водіїв трол. трамв, автоб.	830	918
Оприбуткування на склад виявлених запасів	16	42
Дохід від стоянки автомобілів	584	908
Відшк/відп. учасн. аварії на ЧАЕС, сер/зар. мобіл.	592	1 278
Дохід від штрафних квитанцій	5 035	6 194
Спільне утримання території	308	341
Відшкодування електроенергії	6 983	3 965
Дохід за надані послуги перевізникам на АС "Видубичі"	865	4 263
Дохід від здачі металобрухту, демонтаж трамвайних колій	1 188	382
Автостанційний збір при продажу квитків на АС "Видубичі"	140	1 088
Обслуговування технологічних мереж (використання)	131	2 931
Погодження технічних умов	45	53
Дохід від наданих послуг з розміщення базової станції-МТС, Київстар	182	130
Технічне забезпечення електропостачання споживачів	62	94
Надходження коштів, по яких був створений резерв сумнівних боргів	12	36
Доходи від надання послуг зв'язку	4 829	4 712
Інші доходи	5 134	11 514
Разом інші операційні доходи	1 520 365	1 240 590
Дохід в розмірі нарахованої амортизації від безоплатно отриманих необоротних активів по рішенням КМДА	23 355	26 740
Дохід в розмірі нарахованої амортизації необоротних активів, придбаних за рахунок бюджетного фінансування	400 659	454 412
Дохід від перерахунку курсових різниць по кредиту ЄБРР	-	7 919
Дохід від цільового фінансування по кредиту ЄБРР (на дату поставки тролейбусів, автобусів, та при купівлі трамваїв)	-	35 935
Дохід від курсових різниць по кредиту ЄІБ	50 912	23 879
Дохід від курсових різниць по кредиту ЄБРР	-	306
Дохід від перерахунку курсових різниць по ПЕСА	42 052	10 480
Дохід від оприбуткування матеріалів від демонтажу необоротних активів	1 855	4 203
Дохід від відшкодування збитків	-	11
Разом інші доходи	518 833	563 885
Разом інші операційні доходи та інші доходи	2 039 198	1 804 475
Інші операційні витрати та інші витрати		
Матеріальні затрати	192	307
Витрати на оплату праці	27 827	18 404
Відрахування на соціальні заходи	5 818	4 014
Лікарняні за рахунок підприємства	7 784	12 423
Нарахування ЄСВ на лікарняні	5 230	8 354
Матеріальна допомога та інші заохочення з нарахуваннями	441	6 072
Відшкодування по каліцтву та втраті годувальника	406	373
Додаткова відпустка учасникам ліквідації аварії на ЧАЕС з	670	1 405

нарахуванням		
Оплата простою (карантин), в тому числі відрахування на соціальні заходи	0	2 053
Амортизація	31 740	33 009
Резерв сумнівних боргів	3 378	731
Пільгова пенсія	2 957	13 795
Винагорода за штрафні квитанції з нарахуванням	4 572	4 947
Штрафи	1 407	8 914
Інші операційні витрати	16 501	19 538
Витрати на комунальні послуги, податки та інші, що компенсуються орендарями	8 202	4 212
Судові витрати, врегулювання спорів в судових органах	5 582	23 453
Відрахування профкому (0,3%)	361	1 410
Витрати на електроенергію	8 732	4 722
Витрати на водопостачання та водовідведення	1 351	1 642
Витрати на охорону	3 851	5 924
Витрати на ремонт та ТО	0	2 422
Витрати на тех. обслуговування опор	222	224
Витрати на тех. обслуговування мереж	175	138
Вихідна допомога	15	1 950
Собівартість металобрухту	1 442	854
Витрати на утримання різних об'єктів інфраструктури	2 507	4 503
Разом інші операційні витрати	141 363	185 793
Від'ємне значення курсових різниць	184 723	3 715
Разом інші витрати	185 068	16 435
Разом інші операційні витрати та інші витрати	326 431	202 228

Дохід від амортизації безкоштовно отриманих та придбаних за рахунок бюджетного фінансування, визнаються у прибутку або збитку протягом тих періодів і в тих пропорціях, у яких визнаються амортизаційні витрати за цими активами.

Доходи від оренди, пов'язані зі здачею в оренду майна територіальної громади міста Києва здійснюється відповідно до Закону України «Про оренду державного та комунального майна», а також згідно Київської міської ради від 21.04.2015 № 415/1280 «Про затвердження Положення про оренду майна територіальної громади міста Києва».

22. Фінансові витрати

Фінансові витрати звітний період були наступними:

	30 вересня 2022 ГРН'000	30 вересня 2021 ГРН'000
Процентні витрати на кредити та позики	(4 779)	(2 720)
Фінансові витрати по оренді приміщення	(171)	(425)
Фінансові витрати по фінансовій оренді (лізинг на транспортні засоби)	(51 016)	(81 504)
Витрати на відсотки по забезпеченню на виплату пільгових пенсій та ювілейним датам	(17 239)	(13 211)
Разом фінансові витрати	(73 205)	(97 860)

Курсові різниці за кредитом відображені в інших доходах та інших витратах Звіту про фінансові результати.

23. Умовні та інші зобов'язання

Податкове законодавство

Підприємство веде свою діяльність в Україні. Українське законодавство та нормативні акти, що регулюють оподаткування та інші операційні питання, включаючи валютний контроль, трансфертне та індивідуальне регулювання, продовжують змінюватися. Законодавство та нормативні акти, як правило, не чіткі, і вони по-різному трактуються місцевими, регіональними та державними органами, а також іншими державними органами. Випадки вільного трактування українського податкового законодавства є непоодинокими. Можливе непослідовне застосування і трактування українського податкового законодавства, що створює суттєвий ризик стягнення вимог та подання податкових органів додаткових податкових зобов'язань та штрафів. Такі заяви, якщо вони задовольняються, можуть мати значний вплив.

Керівництво Підприємства має достатні підстави відстояти свою позицію щодо дотримання всіх правил, і мало ймовірно, що будь-які істотні виплати виникнуть через тлумачення та застосування податкового законодавства. Проте, можливо, що деякі тлумачення податкового законодавства, що застосовуються керівництвом під час підготовки податкових декларацій, можуть бути оскаржені податковими органами під час податкових перевірок.

Політика регулювання тарифів

Можливі реформи у встановленні політики тарифікації можуть мати значний вплив на Підприємство. Підприємство постійно обговорює політику встановлення та підвищення тарифів із Київською міською радою. Зміни, якщо такі будуть внесені до політики встановлення тарифів, відобразатимуться у фінансовій звітності Підприємства у періоді, коли вони будуть відомі та можуть бути оцінені.

Питання охорони навколишнього середовища

Природоохоронне законодавство в Україні розвивається і позиція державних органів влади постійно переглядається. Підприємство періодично оцінює свої зобов'язання з охорони навколишнього середовища. По мірі виявлення зобов'язань, вони негайно відображаються у звітності. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути в результаті зміни існуючого нормативного та цивільного законодавства, не можуть бути оцінені, але можуть виявитися істотними. В існуючих умовах правозастосування та з урахуванням чинного законодавства, керівництво вважає, що немає жодних істотних зобов'язань за надану шкоду навколишньому середовищу.

Головний бухгалтер

Ірина ВАКУЛОВИЧ